

वन तथा वातावरणको अवस्था

वन क्षेत्रको अवस्था

वन व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा १६ वटा सामुदायिक, एक धार्मिक, एक राष्ट्रिय तथा १९ वटा निजी वनहरू रहेका छन् । सबै निजी वनहरू वडा ७ मा अवस्थित छन् । वन सम्बन्धी विस्तृत विवरण तालिका ४७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४७ : वन व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

वडा	वनको प्रकार	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	सञ्चित दर (क्यू.मि./हे)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (कजी)
१	सामुदायिक	२४०	शिव पार्वती	७८	-	-	-	-
	सामुदायिक	४४०	प्र.जनसेवा स.वा. सामुदायिक वन	५००	-	-	-	-
	सामुदायिक	८००	शिव रेखा सामुदायिक वन	३२४	-	-	-	-
	सामुदायिक	-	मनकामना सामुदायिक वन	-	-	-	-	-
२	राष्ट्रिय	-	चुरे क्षेत्र	-	-	-	-	-
	सामुदायिक	७५	विष्णु डाँडा	४	-	-	-	-
	सामुदायिक	-	पञ्च बुद्ध सामुदायिक वन	५	-	-	-	-
	धार्मिक	-	पञ्च बुद्ध धार्मिक वन	-	-	-	-	-
३	सामुदायिक	१८०	बुद्ध सामुदायिक वन	१०	-	८०	८०	-
	सामुदायिक	४५०	पुष्पलाल वन बाटिका	२.२१	-	-	-	-
४	सामुदायिक	२४०	शिव पार्वती सामुदायिक वन	-	-	-	-	-
५	सामुदायिक	१५००	श्री सिद्धार्थ सामुदायिक वन	-	-	-	-	-
६	सामुदायिक	१३८	वाल जनसामुदायिक वन	१२४.७५	-	१,३६८	१,५००	-
७	निजी	-	दुर्गा प्रसाद मैनाली	०.३३८	-	-	-	-
	निजी	१	वीसघरी	-	-	-	-	-
	निजी	-	केदार प्रसाद मैनाली	०.२०२८	-	-	-	-
	निजी	-	यज्ञ प्रसाद मैनाली	०.२७०४	-	-	-	-
	निजी	-	केदार प्रसाद हुमागाईं	०.१०१४	-	-	-	-
	निजी	-	हरि प्रसाद भुर्तेल	०.१६९	-	-	-	-
	निजी	-	भीम बहादुर मैनाली	०.१३५२	-	-	-	-
	निजी	-	लोकराज मैनाली	०.२३६६	-	-	-	-
	निजी	-	तुल्सी हुमागाईं	०.२०२८	-	-	-	-
	निजी	-	दुर्गा प्रसाद शिवाकोटी	०.१३५२	-	-	-	-
	निजी	-	डमर बहादुर बुढाथोकी	०.४७३२	-	-	-	-
	निजी	-	विष्णु प्रसाद उप्रेती	०.२७०४	-	-	-	-
	निजी	-	विष्णु प्रसाद उप्रेती	०.०६७६	-	-	-	-
	निजी	-	जीवन लामा	०.१६९	-	-	-	-
	निजी	-	चन्द्रमान थापा मगर	०.१६९	-	-	-	-
निजी	-	केदार उप्रेती	०.२७०४	-	-	-	-	

वडा	वनको प्रकार	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	सञ्चिति दर (क्यू. मि./हे)	वन पैदावरको बार्शिक उत्पादन		
						काठ (क्यू. फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (कजी)
	निजी	-	कृष्ण प्रसाद उप्रेती	०.२७०४	-	-	-	-
	निजी	-	राधाकृष्ण मैनाली	०.२०२८	-	-	-	-
	निजी	-	युवराज देवकोटा	०.२०२८	-	-	-	-
८	सामुदायिक	७१९	श्री शिवेश्वर सामुदायिक वन	७.११	२००	१५०	१५०	-
	सामुदायिक	५०	प्रगतिशील महिला सामुदायिक वन	४	-	-	१००	-
	सामुदायिक	४८०	मनकामना सामुदायिक वन	४	१५०	१५०	११०	-
	निजी	-	छयाम प्रसाद बराल	१.२	१५०	२००	१००	-
९	सामुदायिक	६५	विष्णुपुरी सामुदायिक वन	५	-	२,०००	५०	-
	सामुदायिक	१५०	महिला जागरण दनुवारी	१०	-	१,५००	७०	-
	जम्मा	५५२८		१,०८३.१५७	५००	५,४४८	२,१६०	०

जडिबुटी उत्पादन, सङ्कलन तथा निकासी सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकाबाट कुरिलो, तुलसी तथा लेमनग्रास जस्ता जडिबुटी उत्पादन, सङ्कलन तथा निकासी हुने गरेको छ ।

जडिबुटी उत्पादन, सङ्कलन तथा निकासी सम्बन्धी विवरण

जडिबुटीको नाम	वनको नाम	वडा	उत्पादन (के.जी.)	बार्शिक आम्दानी (रु. हजारमा)	बार्शिक राजश्व सङ्कलन (रु. हजारमा)
कुरिलो	नीजि (१० कठ्ठा)	४			
तुलसी	नीजि (१० विगाहा)	४			
लेमनग्रास	नीजि (१० कठ्ठा)	४			

चरन क्षेत्र

यस नगरपालिकामा वडा ३ र ४ मा सामान्य खालको चरन क्षेत्र ४०,६३५ वर्ग मि. क्षेत्रफलमा फैलिएको छ ।

चरन क्षेत्र सम्बन्धी विवरण

वडा	चरन क्षेत्रको नाम	चरन हुने स्थान	क्षेत्रफल (व.मि.)	चरन व्यवस्थापन प्रणाली
३	लेखदेवी चौर	लेखदेही चौर	२७,०९०.५२	सामान्य
४	नीजि	पटउना	१३,५४५.२६	सामान्य

जलस्रोत तथा जलाधार क्षेत्र

संरक्षित पानीमुहान, जमिन र भौतिक संरचना

यस नगरपालिकामा जम्मा नौ स्थानहरूमा सुरक्षित पानीका मुहानहरू रहेका छन् । मुहानका साथै नदी नियन्त्रण तथा उकासबाट संरक्षित क्षेत्र तथा भिरालो रोकथाम तथा संरक्षित संरचना समेत रहेको छ ।

संरक्षित पानीमुहान, जमिन र भौतिक संरचना सम्बन्धी विवरण

संरक्षित पानीमुहान, जमिन र भौतिक संरचनाका नाम	वडा	स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमिन, खेतबारी र संरचना	
			इकाइ	परिमाण
सुरक्षित पानी मुहान				
टर्चर खानेपानी	२	हरिवन २	हेक्टर	१
लेखनदेवी गैरी गाउँ	३	मोहनपुर	हेक्टर	३
सिद्धिपुर, लेखदेही	३	सिद्धिपुर, गैरी गाउँ	हेक्टर	२
गोल्हा पटाउना खोला	४	गोल्हा	विगाहा	२
ईनार	६	साईमा टोल	हेक्टर	१५
धारो		भोटेचाल टोल	हेक्टर	१०
खानेपानी ट्याङ्की		गुम्वा टोल	हेक्टर	१
धारा, ईनार		चलिभ	हेक्टर	१९

संरक्षित पानीमुहान, जमिन र भौतिक संरचनाका नाम	वडा	स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमिन, खेतबारी र संरचना	
			इकाइ	परिमाण
	७	शिखारी टोल	हेक्टर	०
नदी नियन्त्रण तथा उकासबाट संरक्षित क्षेत्रका नाम				
शिव पार्वती	४	पटौना	विगाहा	२
भिरालो रोकथाम तथा संरक्षित संरचना				
	४	पटौना, लाहुरे टोल	विगाहा	२

विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन

जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवारको विवरण

यस नगरपालिकामा पहिरोको जोखिममा ३२, नदी कटानको जोखिममा २२०, बाढी जोखिममा ३३७, भुक्षय अर्थात अति भिरालो जोखिममा १०६, र अन्य प्राकृतिक प्रकोपका जोखिममा १९ घरधुरी गरी जम्मा ४३२ घरधुरी प्राकृतिक प्रकोपको जोखिममा रहेका छन्। विस्तृत विवरण तालिका ५१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार सम्बन्धी विवरण

वडा	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी सङ्ख्या					
		पहिरो	नदी कटान	बाढी	अति भिरालो	अन्य	जम्मा
१	केराबारी	४	०	०	१	०	५
	बेलडाँडा	२	०	०	०	०	२
	बिलानी	४	०	०	०	०	४
	कोमेखोला	२	०	०	०	०	२
	सरक्वारी	४	०	०	०	०	४
२	नयाँ बस्ती	०	०	१२	०	०	०
	मिलन चौक	८	०	०	०	०	०
	चाउडी गाउँ, लाभट्टी	८	०	०	०	०	०
३	सिद्धिपुर	०	०	०	०	०	६०
	मोहनपुर	०	०	०	०	०	४०
	धतोल	०	०	०	०	०	०
४	गणेश चौक	०	०	४५	०	०	०
	तीन घरे गौरीगाउँ	०	०	०	०	०	०
	पटाउन खोला	०	०	०	०	०	०
५	शिव मार्ग	०	२२०	०	७०	०	०
७	रमाईलो बस्ती	०	०	०	०	१९	०
८	चापिनी खोला	०	०	२१०	२०	०	२३०
	कठी खोला	०	०	३५	५	०	४०
	धुम्बे खोला	०	०	२५	५	०	३०
	भाँक्री खोल्सा	०	०	१०	५	०	१५
जम्मा		३२	२२०	३३७	१०६	१९	४३२

विपद्बाट मानवीय क्षति

विपद्का कारण सर्पदंशबाट सबभन्दा बढी ९ जना घाइते भएका छन् भने १ जनाको मृत्यु भएको देखिन्छ र जङ्गली जनावरबाट क्षति हुने सङ्ख्या २ देखिन्छ। अन्य प्राकृतिक प्रकोपबाट खासै मानवीय क्षति भएको देखिन्न। विस्तृत विवरण तालिका ५२ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

विपद्बाट मानवीय क्षति सम्बन्धी विवरण

वडा	आगलागी		बाढी		पहिरो		शीतलहर		रोग माहामारी		सर्पदंश		जङ्गली जनावरबाट क्षति		भूकम्प		अन्य (चट्याड)	
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते
२	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	३	०	०	०	०	०	०
४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	०	०	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०
६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०
जम्मा	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	९	०	२	०	०	२	०

विपद्बाट मानव बाहेक अन्य क्षति

यस नगरपालिकामा आगलागीबाट ४५ घरगोठ, बाढीबाट ९ वटा घरगोठ, सर्पको टोकाइबाट ६ घरपरिवार, र अन्य विपद्बाट २०० घरगोठमा क्षति पुगेको देखिन्छ । जङ्गली जनावरबाट ८०० घरपरिवारको बाली तथा जग्गा जमिनमा क्षति भएको देखिन्छ । विस्तृत विवरण तालिका ५३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

विपद्बाट मानव बाहेक अन्य क्षति सम्बन्धी विवरण

क्षति विवरण	विपदका क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण								
	वडा	घरगोठ		घरपालुवा पशुपक्षी		बाली र जग्गा जमिन		अन्य क्षति	
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)
आगलागी	४	४५	५०,०००	४५	०	०	०	०	०
बाढी	५	७	२०,००,०००	०	०	०	०	०	०
	६	२	५०,०००	०	०	०	०	०	०
सर्पको टोकाइ	४	६	७,२००	०	०	०	०	०	०
जङ्गली जनावरबाट क्षति	५	०	०	०	०	२००	२५,००,०००	०	०
	०	०	१०,००,०००	०	०	०	०	०	०
	७	०	०	०	०	६००	१०,००,०००	०	०
अन्य	५	२००	२५,००,०००	०	०	०	०	०	०
जम्मा		२६०	५६,०७,२००	४५	०	८००	३५,००,०००	०	०

विपद्का किसिम अनुसार जोखिमको समय

यस नगरपालिकामा फाल्गुण, चैत्र, वैशाख र जेष्ठ महिनामा आगलागी, असार, श्रावण, भदौमा बाढी डुबान तथा पहिरो, पुष, माघमा शीतलहर, चैत्र, भाद्र, वैशाख महिनामा रोग माहामारी, फाल्गुण देखि भाद्र महिनासम्म सर्पको टोकाइ तथा बाढी महिना जङ्गली जनावरको प्रकोप व्याप्त रहेको छ । विस्तृत विवरण तालिका ५४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

विपद्का किसिम अनुसार जोखिमको समय सम्बन्धी विवरण

वडा	विपद् अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुबान	पहिरो	शीतलहर	रोग माहामारी	सर्पको टोकाई	जङ्गली जनावरबाट क्षति
१	फाल्गुण, चैत्र		श्रावण, भाद्र		चैत्र, भाद्र	श्रावण, भाद्र	भाद्र
२	वैशाख	श्रावण	श्रावण		चैत्र, वैशाख	असार, श्रावण	भाद्र
३	फाल्गुण, चैत्र, वैशाख, जेष्ठ	आसार, श्रावण		मङ्सिर, पुष, माघ	चैत्र, वैशाख, जेठ	वैशाख देखि भाद्र	-
४	फाल्गुण, चैत्र, वैशाख	असार, श्रावण, भाद्र	आसार, श्रावण, भाद्र	पुष, माघ	फाल्गुण, चैत्र, वैशाख	फाल्गुण देखि भाद्र	-
५	-	-	-	-	-	-	वैशाख देखि चैत्र

विपद्बाट सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधारमा क्षति (गत १ बर्षको असरका आधारमा)

यस नगरपालिकाका विपद्मा विशेषतः बाढी डुबानका कारण बाटाघाटा, कल, नहरमा क्षति पुगेको देखिन्छ ।

विपद्बाट सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधारमा क्षति सम्बन्धी विवरण

क्षति विवरण	विपदका क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण										
	वडा	विद्यालय		पल पलसा		बाटाघाटा		कल, नहर, खानपानी		अन्य	
		सङ्ख्या	क्षति रकम (रु.)	सङ्ख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी	क्षति रकम (रु.)	सङ्ख्या	क्षति रकम (रु.)	सङ्ख्या	क्षति रकम (रु.)
बाढी डुवान						२	१,००,०००	१	१,००,०००	४	२०,००,०००
						३	५०,०००				